

KARAY LAJOS

KRÉDÓ*

Az Én örök. Mi lenne más?
 A létben nincsen elmúlás.
 Ha élek, akkor voltam is.
 Az ősiét az én multam is,
 s ha talpam itt lenn földobom,
 megszülnék egy új csillagon
 X, Y vagy Z nevén
 (oly mindegy), - én maradtam én
 s magamnak hívom önmagam.
 Hogy más minnek hív, tárgyatlan.

Ilyenformán halálomat
 úgy nézhetem, mint álmomat,
 kissé kívülről, tudva jól,
 hogy közben **élek**, - és ha szól
 a vekker, vagy ha tetszik, a
 világítéletharsona,
 anyám fölkel, tisztába rak,
 grófné legyen vagy gályarab,
 én meg ordítok és szopok,
 s a Mindenről mitsem tudok,
 amelynek élményét pedig
 öröktől fogva észlelik
 őrségük-váltó sejtjeim
 énem világnagy termein.

Hiszem, hogy minden lét anyag,
 mely így vagy úgy, de megmarad,
 ám ennyit más is elhisz. Én
 túljárok napjaink hitén:
 azt is hiszem, hogy nemcsak ők,
 a láthatóan létezők
 adnak ki mindig egyazon
 végösszeget végső soron
 a mindenség leltárívén,
 de a fonákján (vagy színén,
 egyszóval másik oldalán)
 a láthatóknak, magyarán
 a holt anyagnak, **a Tudat
 összege is örök marad
 világviszonylatban**, vagyis
 minthogy a tudat anyag is,
 a Lavoisier-szabály
 ha egyáltalán, rá is áll.

Ebben a versben nem holmféle lélekvándorlás-közhelyekről, hanem a tudatmegmaradás elvéről van szó. Mivel pedig én nem emberben, hanem életben gondolkodom, nyilvánvaló, hogy tudatom nem valami kizárólagos emberi sajátoságot értek, hanem az élőknek azt a közös tulajdonságát, amellyel létezésüket érzik, felfogják és környezetükkel tudatják. (A szerző)

Következésképp, ha a leg-
távolibb csillagrendszerek
fénygyorsasággal táguló
partjáiig hatna számoló-
gépeink hatósugara,
az ömlő számmiagara
(amely az élethordozó
kis és nagy lényeg nem-fogyó
és nem-növekvő összegét
dobná ki folyton) mindig épp
úgy ismételné önmagát
únott évmilliókon át
egy számjegyen sem zökkenőn,
sem duzzadón, sem csökkenőn,
ahogy a lét is, mely halott
s élő anyagra osztatott,
ismétli ősarányait.
S garanciája? - Hát a hit.

Nem élhetek, ha nem hiszek.
Iskoláinkból nem viszek
használható tudást haza.
Okitóink még a haza
mibenlétét sem ismerik
(nem óhajítják vagy nem merik),
hát még a Földhaza, vagy épp
a mindenség üzenetét
hogyan tolmácsolnák nekem,
ha annyjuk sincs, mint nekem?
Nekik a lét csak „környezet”,
még hozzá pont az emberé,
s ki tudja mért: e szörnyeteg
alá rendelnek (s nem fölé,
ha rajtuk állna) a világ
egész összefüggéstanát,
mint hogyha legalábbis a
szegény jó Föld golyóbisa
volna miértünk, senkikért,
szabott pályánkról messzi tért,
átkódolt, átprogramozott,
botor voltunkban átkozott
burjánzó ráksejtekért,
idegenült anyagokért,
s a Föld csak arra volna jó,
hogy mint a Titanic-hajó,
vigyen nyögő gépeivel,
kimúló készleteivel
egy buta Túlparthoz, ami
pont olyan, mint az inneni,
csak éppen túlpárt, istenem...
(S egy kékszalag. Más semmitem.)

Én nem törekszem, nem futok,
hisz így is éppúgy eljutok
önnönmagamként bárhová,
(mert létidőm határtalan),
mint ha kapkodnék lázasan.

Mi több, hiszem, hogy voltam is
 már mindenütt: igaz s hamis
 tudását mindeneknek én
 kiszűrtem rostám szövetén
 ha itt, ha másutt. Össze sem
 számlálható, hogy összesen
 hány életnek hallottam át
 csikorgását vagy dallamát
 öröknagy álmomon, amely
 úgy száll velem, mint hópehely
 vagy forró gőzfelhő, jegek
 s tobzódó trópusok felett
 a vízcseppel, amelyből áll.
 Megforgatódom, szétzilál
 atomjaimra az idő,
 és mégsem pusztulok. Kinő
 belőlem (aki most vagyok)
 önmagam (aki **majd** vagyok),
 s utánpótlásom végtelen.
 A Földnek nem volt híre sem,
 midőn már tudtam, mi a rák,
 hány köbmérföldnyi a világ,
 van-e Isten, s ha van, mi ő,
 dimenzió-e az idő,
 sorskönyvem-e a DNS,
 létezik-e a fénysebes-
 ségnél vakítóbb gyorsaság,
 tud-e beszélni a virág,
 a delfin és a vadliba,
 bűnebb-e bűnnél a hiba
 s hibább-e a hibánál a bűn.
 Tudtam, hogy egy szikrányi tűn
 hány angyal fér el összezárt
 térdekkkel, - éljen-e a párt,
 s melyik párt éljen és miért.

Én tudtam azt is, hogy kimért
 idő lévén perc-életem,
 e tudás mitsem ér nekem,
 hisz holnap már nem létezik,
 ami megszabta sorsom itt,
 mert testem elhull, s bár **vagyok**
 továbbra is, más ég ragyog
 holnap fölöttem. Messzi, tán
 egy szomszédos galaktikán
 gyullad ki (holtom itteni
 percében) újból fényleni
 a Nagy Fény engem illető
 szikrája (mert a temető
 csak részigazság), - sőt az is
 lehet, hogy majd egy gyöngykavics
 atomvilágegyetemem
 táru ki és fogadja be
 színes bolygói egyikén,
 ki ily néven leledzik: Én.
 És tiszta szemmel ébredek
 ott is, miként itt: új egek
 s tájak viharzó vagy szelíd,
 fakó vagy tarka fényeit
 ízlelgetem, tanulgatom,

élem, szemlélem, hallgatom
 bölcsebb vagy éppen ostobább
 tudattal, mint ma, - s így tovább,
 újabb s újabb végemig,
 amíg a lét csak létezik.

Az állatok nagy, bölcs szemén
 talán tükörbe nézek én.

Sőt egyre inkább úgy hiszem:
 varázstükörbe, mely kiszen-
 vedett évmillióimat

őrzi, mint rozsdás víz alatt
 beléhullt kincseit a kút.

A mindhiába megtanult
 tudás emiértelen, kihűlt,
 időszappal elvegyült,
 időfenéken szétterült,
 lényegtelenné lényegült,
 de minden élővel közös
 kintalan kínja, mely ködös
 tekintetükben bujdoskol.

Olyan mennyország (vagy pokol),
 amelyről mitsem tudnak ők,
 a benne folyvást résztvevők,
 sőt egy percig sem érzik azt,
 hogy bármiféle kis vigaszt
 is érdemelnének. Miért?

Hisz létük végét sosem ért.

Nem tudnak semmit, ami nincs.

Ilyen egyszerű az egész.

Az állaton nincsen bilincs,
 a halál anyja csak az ész.

Csak én „tudom” (vagy képzelem),

míg embertestem cipelem,
 hogy azzal együtt meghalok,

ami mindenestől vagyok,
 tehát az ad-hoc fölszedett
 tudásanyag és bölcselet

fölött a vér, a hús, a csont
 anyagcseréjéből kivont
 kvintesszenciám, a Tudat

is mindörökre kinyuvad
 (sit levi verbo venia)

attól, hogy nem tud élni a
 Földön tovább X-Y.

Kit érdekel X-Y?

Az állatoknak nincs eszük,
 s az ember ösztönkincse szűk.

S mivel az ösztön az anya-
 természetnek parancsszava,

az ész pedig csak a szülő
 tilalma ellen feszülő

gyerekdac, melyre felelet

csak mosoly vagy pofon lehet,

ezért világos, hogy nekem

meg kell tagadnom az eszem

s át kell lépnem, török-szakad,

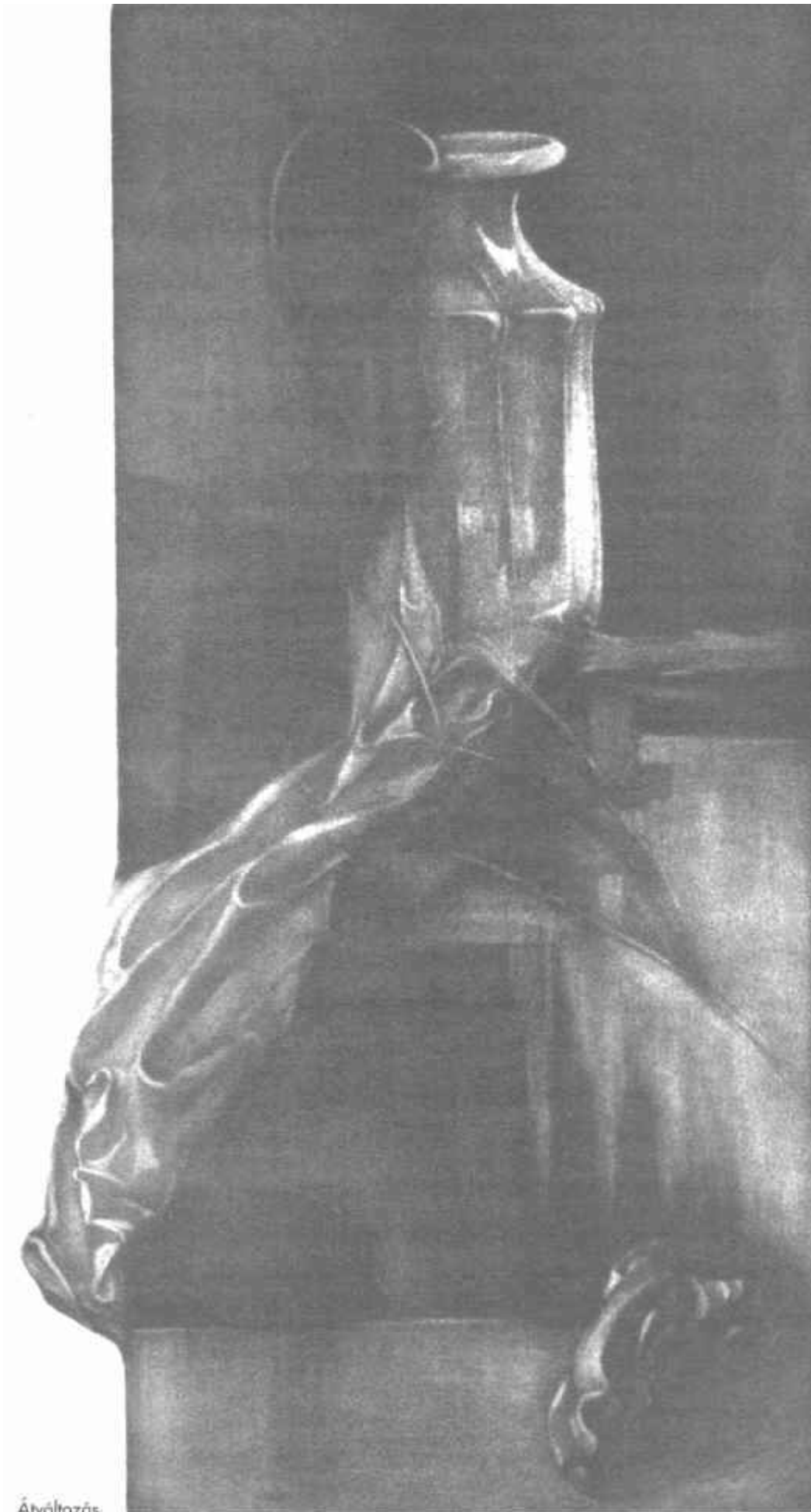
hitvány kis emberármamat,

hogyan, hogyan se, nem tudom,

míg emberpályámat futom,

de kell, muszáj, akárhogy is,
 hogy ha lélegzetem fogy is,
 halálomat, mint létező
 véget, percig se higgyem el
 s ne borzongjak, mondván: ez Ö,
 ha ásóm csontdarabra lel,
 ember- vagy állatcsontra bár,
 hisz minden én vagyok: madár,
 egysejtű, kétélű, rovar,
 egy teremtésnyi hangzavar
 belső fegyelme, sorbavett
 sorrendű, végigvezetett
 végtelen lajstrom, földi és
 tejúton túli létezés,
 formától függhetetlenül,
 hisz a méret nem érdemül
 minőségé sosem. - S ez az,
 amit az állat érez, az
 élők közös fölénye, e
 minden lélegzők lényege,
 e csak elménk előtt vitás
 öröklő kontinuitás, -
 ezt sejtí ő, míg ballag a
 vágócsarnokba vagy haza
 (oly mindegy), és ha fél, csak a
 kintől, mely mint az éjszaka,
 elmúlik egyszer. S ő marad,
 egy föld felett s egy ég alatt.

Hiszek Szentlélekben. Hiszem
 egy világmindenségnyi Szem
 öröklő létét, mely maga
 a lények önkormányzata.
 Egy Szem jelenlétét, amely
 mindent betölt, amerre hely,
 tér és idő van, fény, sötét,
 entrópia és zsenge lét,
 ásványok, lángok és vizek,
egy lévén Őrző s Őrizett.
 S örökkön **egy** (ezt is hiszem)
 a tűz e drága íriszen:
 se éledőbb, se lankadóbb,
 se ujjongóbb, se fáradóbb,
 mivelhogya (és ezt megtanuld)
 az élőknek nem sors a múlt.
 Az élők apró fényrögök
 s a sok fény összege örök:
 ahány kiálszik, annyi kél
 s egy sem fakóbb a többinél,
 amőba, bélféreg, bogár
 vagy emberlény hordozza bár,
 akár a Földbolygón, akár
 másutt. A létnek nincs határ.
 Egymásba változunk, s a Szem
 tőlünk világít fényesen,
 velünk, nekünk és általunk,
 mert csillogása mi vagyunk, -
 s magunkat érző tudatunk,
 melyet egymással tudatunk,
 nem kevesebb, mint maga a
 világ lelkének anyaga.

Átváltozás